

# Plaatsbepaling IIM

*Organisatie-opvattingen door de jaren heen  
Bewerking van F. Kluytmans en J. Boonstra  
door dr. mr. Leo Witvliet*

# Opvattingen over organisaties

- Organisatie als rationele constructie (scientific management)
- Organisatie als samenwerkingsverbanden (human relations)
- Organisatie als open systemen (contingentie theorieën)
- Organisatie als levende systemen (strategic choice-theorieën)
  - Politiek pluralisme
  - Culturele excellentie
  - Ecologisch en resource-dependency-theorieën )
- Organisaties als natuurlijke systemen (chaostheorieën)

# Opvatting over veranderen

- Veranderen als ontwerpprobleem
- Veranderen als ontwikkelprobleem
- Veranderen als afstemmingsvraagstuk
- Veranderen als keuzeprobleem
- Veranderen als meegaan in de beweging van de chaos

# Dimensies van een veranderingsproces

- Inhoudsdimensie
- Procesdimensie
- contextdimensie

# Negen kennisgebieden m.b.t. interventies

- Chaos- en complexiteitstheorie
- Systeemdynamica
- Spiral dynamics
- Sociaal constructionisme
- Positief organiseren
- Onbevangen waarnemen en waardierend verkennen
- Groepsdynamica en communicatie
- Leertheorieën
  - Behavioristische school
  - Cognitieve school
  - Pragmatische school
  - Contextuele school

# Onderliggende paradigma's

- Objectieve en subjectieve uitgangspunten
  - Ontologie, veronderstellingen wat de werkelijkheid is (bestaat er een objectieve of alleen een subjectieve werkelijkheid)
  - Epistemologie, hoe we de werkelijkheid kunnen begrijpen en kennis kunnen uitwisselen ( is de kennis daarbij objectief of subjectief)
- Determinisme en voluntarisme
- Positivismen en sociaalconstructivisme

# Vier paradigma's

## Burell en Morgan 1979

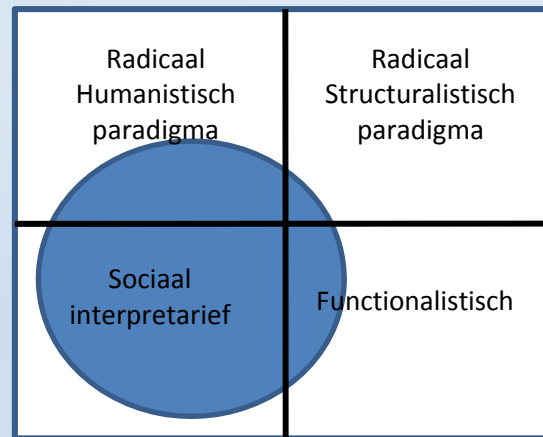
- Functionalistisch paradigma
  - Objectieve, positivistische en deterministische opvattingen
  - Duidelijke taakstructuur en verantwoordelijkheid
  - Strategische planning en geplande verandering
- Radicaal structuralistisch paradigma
  - Objectieve, positivistische en deterministische opvatting
  - Gebaseerd op structureel conflict
  - Macro-analyse en overlevingstrategieën
- Radicaal humanistisch paradigma
  - Verandering en verbetering van werk- en leefomstandigheden
  - Subjectieve, interpretatieve en voluntaristische opvattingen
- Sociaal interpretatief paradigma
  - Subjectieve en interpretatieve opvatting, mensen zijn in staat hun werkelijkheid te veranderen
  - Sociaal geconstrueerde werkelijkheid

### Radicaal veranderen

- Structureel conflict
- Vormen van dominantie
- Tegenstellingen
- Emancipatie mogelijkheden

### Subjectieve benadering

- Nominalisme
- Interpretatief
- Voluntarisme
- Inductief
- Verkennen
- Ontmoeten
- Actieonderzoek



### Objectieve benadering

- Realisme
- Positivisme
- Determinisme
- Deductief
- Axioma's
- Protocollen
- Academisch onderzoek

### Regulering

- Sociale orde
- Consensus
- Sociale integratie
- Solidariteit
- Actualiteit